

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

**ROMÂNIA
BUCUREȘTI**
Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
www.cna.ro

**Autoritate publică
autonomă**
Tel.: 00 4 021 3055356
Fax: 00 4 021 3055354
cna@cna.ro

Decizia nr. 522 din 10.09.2020
privind amendarea cu 5.000 lei a S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L.,
Ploiești, Str. Democrației nr. 28A, spațiul de lucru nr. 2,
Construcția C1, parter, jud. Prahova
CUI: 14954665 Fax: 0378.603.160

- pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV
București, Piața Presei Libere nr. 1, corp A, sector 1

Întrunit în ședință publică în ziua de 10.09.2020, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat rapoartele prezentate de Direcția Monitorizare, întocmite în baza sesizărilor nr. 7706/17.08.2020; 7707/17.08.2020; 7645/12.08.2020; 7394/03.08.2020; 7505/06.08.2020; 7393/03.08.2020 și 7388/03.08.2020 referitoare la mai multe ediții de știri difuzată de postul ROMÂNIA TV în perioada 01-15.08.2020.

Postul de televiziune ROMÂNIA TV aparține radiodifuzorului S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală S-TV 281.6/09.06.2011 și decizia de autorizare nr. 1779.1-6/01.11.2011).

În urma analizării raportului de monitorizare și vizionării de imagini, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile articolelor 15 alin. (1), 64 alin. (2) și 65 alin. (1) lit. a), b), c) și e) teza 1 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului), potrivit cărora:

Art. 15 (1) - Este interzisă difuzarea în intervalul orar 6,00-20,00 de programe audiovizuale de studio sau realizate în direct în care se fumează, se consumă băuturi alcoolice ori se prezintă acte de comportament vulgar, trivial, obscen.

Art. 64 (2) - În cazul în care informațiile prezentate se dovedesc a fi eronate în mod semnificativ, furnizorul de servicii media audiovizuale trebuie să aducă rectificările necesare în cel mai scurt timp și în condiții similare de difuzare.

Art. 65 - În emisiunile de știri și dezbateri, radiodifuzorii trebuie să respecte următoarele reguli:

- a) rigoare și acuratețe în redactarea și prezentarea știrilor;
- b) între subiectul tratat și imaginile ce însoțesc comentariul să existe o conexiune reală;
- c) titlul afișat pe ecran să reflecte cât mai fidel esența faptelor și datelor prezentate în acel moment;
- e) în cazul prezentării de înregistrări provenind din surse externe redacției, să se precizeze acest lucru pe tot parcursul înregistrării; dacă imaginile provin de un alt post de televiziune, trebuie precizat acest lucru înainte de difuzarea lor, iar sigla postului de la care au fost preluate trebuie să fie vizibilă pe tot parcursul difuzării.

Membrii Consiliului au analizat rapoartele de monitorizare, au vizionat înregistrări și au constatat încălcarea legislației audiovizuale într-o serie de emisiuni de știri difuzate de postul ROMÂNIA TV în perioada 01-15.08.2020.

- Astfel, Consiliul a constatat încălcarea art. 15 alin. (1) din Codul audiovizualului în emisiunea Știrile România TV din 02.08.2020 (sesizarea nr.7394/03.08.2020), așa cum reiese din raportul de monitorizare:

“Constatări

În 02.08.2020, postul România TV a difuzat în cadrul emisiunii Știrile România TV, prezentată de Cristina Șincai, un material înregistrat cu Serghei Mizil, în care acesta a vorbit despre Cristian Tudor Popescu. **În timp ce vorbește Serghei Mizil fumează și are în față un pahar cu un lichid de culoarea chihlimbarului.**

Ora de difuzare: 15:22:50

Durata materialului: 1 minut 56 secunde

(...)

Descriere imagini:

Imaginile cu Serghei Mizil sunt difuzate pe ecran partajat. În fereastra de lângă el este o fotografie a lui Cristian Tudor Popescu.

Serghei Mizil are o țigară aprinsă în mâna dreaptă cu care gesticulează în timp ce vorbește. Montajul este realizat cu imagini cu Serghei Mizil cu țigara în mână și fără țigară. **În timpul materialului difuzat, interviueatul trage din țigară de două ori.**

Serghei Mizil are în față un pahar cu un lichid de culoarea chihlimbarului. Paharul este mai gol la începutul materialului și mai plin la sfârșit. Serghei Mizil vorbește ținând mâna pe pahar. Menționăm că în materialul difuzat, Serghei Mizil nu bea din paharul respectiv.”

Potrivit art. 15 (1) din Codul audiovizualului, este interzisă difuzarea în intervalul orar 06,00-20,00 de programe audiovizuale de studio sau realizate în direct în care se fumează, se consumă băuturi alcoolice ori se prezintă acte de comportament vulgar, trivial, obscen.

Or, așa cum reiese din conținutului raportului de monitorizare, dl. Serghei Mizil, invitat într-o emisiune difuzată în direct, la ora 15.20, este prezentat în timp ce fumează. O astfel de atitudine într-un program audiovizual, în condițiile de difuzare menționate, este interzisă de norma invocată.

- Consiliul a constatat și încălcarea prevederilor de la lit. a), b), c) și e) ale art. 65 din Codul audiovizualului într-o serie de ediții de știri difuzate în perioada 01-15.08.2020, astfel cum reiese din rapoartele de monitorizare analizate, după cum urmează.

- Breaking News din 01.08.2020 ora 12:00 (sesizarea nr. 7388/03.08.2020)

Conform raportului de monitorizare:

“În cadrul ediției informative **Breaking News ora 12:00** au fost difuzate începând cu ora 12:38, succesiv, două știri. Prima știre a informat despre situația medicală a Vulpiței iar a doua știre a prezentat imagini de la înmormântarea părintelui Arsenie Papacioc.

Constatări:

A fost monitorizat programul difuzat de postul de televiziune **România TV** în data de **01.08.2020**, în intervalul orar 12:00-13:00, urmărindu-se aspectele semnalate în reclamația nr. **7388/03.08.2020**.

- știre ce informează despre înmormântarea părintelui Arsenie Papacioc

Titlurile: **ÎNMORMÂNTAREA UNUI MARE DUHOVNIC AL ROMÂNILOR; FURTUNĂ ÎN PLINĂ CANICULĂ LA ÎNMORMÂNTARE; FENOMENE ULUITOARE LA ÎNMORMÂNTAREA PĂRINTELUI PAPACIOC.**

S2(rep.39:36-41:56, sel.1-12) Prezentatoarea: Vorbim despre înmormântarea părintelui Arsenie Papacioc care este învăluită în mister.

Prezentator: Imaginile arată cum sute de oameni l-au condus pe părinte pe ultimul drum și au fost nevoiți să înfrunte o vijelie puternică parcă pe măsura suferinței marelui duhovnioc al Dobrogei.

Prezentatoare: Sicriul părintelui a fost purtat pe brațe de toți credincioșii în bătaia vântului puternic și a ploii torențiale.

Prezentator: Vin imagini impresionante.

În continuare a fost prezentat un material înregistrat care a conținut secvențe de la înmormântarea părintelui Arsenie Papacioc dar și declarații ale persoanelor care l-au cunoscut pe marele duhovnic dobrogean. În timpul difuzării materialului înregistrat pe ecran au fost titrate mențiunile:

► în partea superioară dreaptă cu majuscule de mari dimensiuni: **SPECIAL**

► în partea inferioară dreaptă a ecranului, în dreptul titlului știrii: **DIRECT**. Această mențiune este afișată pe ecran pe toată durata ediției informative.

Voce din off: Sute de oameni s-au adunat în curtea Mănăstirii de la Techirghiol să își ia rămas bun de la cel care a fost marele duhovnic al Dobrogei. Credincioșii au fost nevoiți să înfrunte o ploaie torențială iar cei mai mulți s-au înghesuit sub umbrele ca să poată participa la slujbă. Oamneii au înfruntat și vântul puternic ca să poată ajunge la sicriul marelui duhovnic iar preoții abia dacă puteau ține crucea în fața cortegiului. Chiar și așa credincioșii s-au mobilizat. Au purtat pe brațe sicriul marelui părinte într-o mulțime impresionantă. Sute de credincioși au trecut apoi în liniște pe la catafalcul părintelui din curtea mănăstirii unde a slujit 35 de ani. Inclusiv fostul președinte Traian Băsescu a depus două coroane de flori. Oamni au plâns la plecarea celui care a rezistat temnițelor comuniste și celui care a făcut parte din generația de aur a teologilor români.

Femeie 1: Era așa de bolnav și de bătrân și ne binecuvânta și punea mâna pe noi...

Femeie 2: Avea puterea să te liniștească și dacă te duceai tulburat te liniștea.

În cadrul știrii nu au fost făcute mențiuni verbale sau afișate pe ecran cu privire la data realizării filmării și nici nu a fost titrată mențiunea arhivă. La finalul materialului înregistrat a fost titrată pe ecran mențiunea: **ortodox.rol.ro**. (S2- rep. 01.50)

Conform https://ro.wikipedia.org/wiki/Arsenie_Papacioc: **Arsenie Papacioc (n. 13 august 1914, Misleanu, Perieți, Județul Ialomița, România – d. 19 iulie 2011, Techirghiol, România)[nn].**

- Emisiunea Știrile România TV din 02.08.2020 (sesizarea nr. 7393/02.08.2020)

Conform raportului de monitorizare:

Constatări

"A fost monitorizat postul România TV în intervalul: 13:59-16:00.

Titluri: **Imediat, Lazarus, atac exploziv la Arafat și la Vulpia; cum o favorizează Arafat pe circăreasa tv după infectare (2-14/01:10-02:55); Urmează: Manevrele comandamentului lui Arafat cu Vulpia; Ce se întâmplă cu circăreasa TV după infectare; Noi cazuri de Covid în satul Vulpiței (2-14/17:48-18:04); Urmează: Este folosită Vulpia în campania de manipulare? (2-14/18:15); Urmează: Andreea Esca demascată de interlopi (2-14/18:17-18:22); Urmează: Pragul decretării stării de urgență; Noi restricții pentru populație aplicate de azi; Proteste față de noile restricții (2-14/ 19:57-20:11); Urmează: 12 zile cu peste 1000 de infecții (2-14/25:12-25:17); Bătăi pe străzile din Berlin, proteste masive (2-14-38:07-39:28); Scandal între rezistenți și noii manifestanți (2-14/17:41-17:44)**

Față de afirmațiile petentului, în urma monitorizării s-au constatat următoarele:

- **02.08.2020, ora de difuzare: 14:38:07**

Sel 2: 2-14/38:07-39:28

Titlu: Bătăi pe străzile din Berlin, proteste masive

Prezentatoare: Doamnelor și domnilor, vedem imagini din Berlin! Mii de germani protestează acolo pentru a cere guvernului, iată, să renunțe la măsurile de gestionare a pandemiei!

Descriere imaginii: Materialul a intrat cu jingle: Breaking News România TV

Manifestanți care aleargă pe stradă. Grup de polițiști cu furtun cu apă, cu care stropesc manifestanții. Manifestanți care înaintază purtând bannere din pânză, de dimensiuni mari, cu texte în limba germană. În spatele coloanei de manifestanți seridică un fum gros. Grup de polițiști pe stradă, unul dintre ei împinge o persoană. Mașini, în plan apropiat o bicicletă căzută. În fundal s aude sirena unei mașini.

Deasupra titlului, în stânga-jos există marcajul DIRECT. Acesta a fost difuzat pe tot intervalul monitorizat.

Sursele pe care le-am consultat menționează că protestul de la Berlin a avut loc sâmbătă, 1 august 2020:

(<https://www.dw.com/ro/berlin-proteste-ample-contram%C4%83surilor-anti-covid-19/a-54404412>

<https://www.hotnews.ro/stiri-esential-24207223-video-incidente-masivele-proteste-berlin-fata-restrictiile-impuse-pentru-combaterea-pandemiei.htm>). ”

În legătură cu cele două știri prezentate mai sus, membrii Consiliului au constatat că acestea au fost difuzate fără respectarea regulilor prevăzute la lit. a) și c) ale art. 65 din Codul audiovizualului, în sensul că acestea nu au fost redactate și prezentate cu rigoare și acuratețe, iar titlurile afișate pe ecran nu au reflectat în mod fidel esența faptelor și datelor prezentate, în condițiile în care părintele Arsenie Papacioc a decedat în anul 2011, iar filmările de la înmormântarea acestuia nu puteau să fie prezentate ca fiind “în direct”, după cum nici imaginile de la protestele de la Berlin contra măsurilor anti COVID nu puteau fi transmise cu mențiunea “în direct” în ziua de 02.08.2020, având în vedere că acestea avuseseră loc cu o zi înainte, respectiv în 01.08.2020.

- Emisiunea Știrile România TV din 02.08.2020 (sesizarea nr. 7393/02.08.2020)

Conform raportului de monitorizare:

Constatări

”A fost monitorizat postul România TV în intervalul: 13:59-16:00.

Titluri: Imediat, Lazarus, atac exploziv la Arafat și la Vulpita; cum o favorizează Arafat pe circăreasa tv după infectare (2-14/01:10-02:55); Urmează: Manevrele comandamentului lui Arafat cu Vulpita; Ce se întâmplă cu circăreasa TV după infectare; Noi cazuri de Covid în satul Vulpitei (2-14/17:48-18:04); Urmează: Este folosită Vulpita în campania de manipulare? (2-14/18:15); Urmează: Andreea Esca demascată de interlopi (2-14/18:17-18:22); Urmează: Pragul decretării stării de urgență; Noi restricții pentru populație aplicate de azi; Proteste față de noile restricții (2-14/ 19:57-20:11); Urmează: 12 zile cu peste 1000 de infecții (2-14/25:12-25:17); Bătăi pe străzile din Berlin, proteste masive (2-14-38:07-39:28); Scandal între rezistenți și noii manifestanți (2-14/17:41-17:44)

Față de afirmațiile petentului, în urma monitorizării s-au constatat următoarele:

În intervalul orar 13:59-14:00 a fost doar anunțat subiectul care se referă la Andreea Esca: **Urmează: Andreea Esca demascată de interlopi (2-14/18:17-18:22)**. Materialul a fost difuzat în Știrile România TV de la ora 15. După difuzarea materialului, a discutat despre el, avocatul Adrian Cuculis. Materialul a fost difuzat pe ecran partajat în trei: într-o fereastră fotografia Andreei Esca, în celelalte: avocatul Adrian Cuculis și materialul beta.

Menționăm că materialul are o calitate slabă a sunetului. Este filmat probabil, cu telefonul, în două locuri diferite: într-o curte și pe o stradă. Menționăm de asemenea, că nu există burtiere pentru persoanele care vorbesc.

În materialul beta cei care se filmează afirmă că prezentatoarea Andreea Esca ar deține proprietăți întinse în respectiva localitate și că ar intenționa să dărâme clădirile și să facă hotel.

Ora de difuzare: 15:24:45

Materialul beta: durată: 1 minut 30 secunde

Discuția pe marginea lui, a avocatului Adrian Cuculis și a lui Iulian Surugiu: 2 minute 10 secunde.

Sel 4/2-15 / 24:45-28:28

Titlu: *Andreea Esca, demascată de interlopi*

Cristina Șincal: *Și mergem mai departe! Cu interlopii care povestesc lucruri despre prezentatoarea TV, Andreea Esca.*

Material beta, bărbat într-o curte care arată cu mâna, în depărtare.

Bărbat: *Colo tot o cumpărat Andreea Esca! Până-n (ininteligibil), atât!*

Alt bărbat: *Du-te!*

Alt bărbat (la plan mediu, la cameră): *Auțiți, mânca-v-aș, cine-i Andreea Esca, aia care plânge presa!*

Voce bărbat: *Ei, Adrien, cum o arătat petrecerea ...?*

Bărbat: *Ei, Salam! (Voci care se suprapun. Ininteligibil).*

Femeie: *De la gard și până-n Napocu (?) atât îi aici!*

Bărbat: *Du-te!*

Femeie: *Daaaa!*

(Voci care se suprapun. Ininteligibil).

Voce bărbat: *Da, de unde are aia atâtia bani, că-i prezentatoare tv, mă, mâncați-aș?!*

Femeie: *De aici o pornit!*

Voce bărbat: *Da?! Cu Măruță?*

Femeie: *Măruță... I-am dat un buchet de flori faine și m-o pupat...*

(Voci care se suprapun. Ininteligibil).

Bărbat (la plan mediu): *Cofetăria...*

Bărbat care se plimbă pe o stradă în pantă. Se filmează cu telefonul. Poartă ochelari de soare: *Deci, auțiți, bă! Tătă, tătă e a lu' Esca! Dărâma astea ! Înțelegi, tu? (Bărbatul merge pe stradă). Bună! Dărâma aste, mânca-ți-aș și face hotel! Da, vă dați voi sama, mă! Cum au aștia bani, mânca-v-aș Dumnezeu să vi-l mînc!*

Cristina Șincal: *Adrian Cuculis, multe atacuri, multe controverse! Legate de persoane cunoscute, și foarte multă lume invidioasă, într-un final!*

Adrian Cuculis: *Da! Nu știu ce-a vrut să ne prezinte, individul de mai devreme! Cred că Nelson Mondialul îi spune, dacă nu mă-nșel, și ce voia să demonstreze. Însă, un lucru este clar: de când a apărut acea înregistrare cu ce s-a întâmplat cu Esca, în spital, mă rog, cu toată familia ei, și așa mai departe, au început să fie exact ca-n cazul teoriei conspirației, scindate și păreriile cu privire la ces-a întâmplat acolo. Probabil că oricine ar apărea și ar spune ceva în legătură cu subiectul acesta, ar avea altcineva ceva de comentat și ar apărea așa, dintr-o dată două baricade. Însă, din oricare punct de vedere, fiind persoană publică, și vorbesc despre oricine aici, ești supus, da, unor critici, pentru că nu toată lumea este de acord cu păreriile pe care le ai, cu activitatea pe care o desfășori, poate... Atuncea, sigur, că apar tot felul de indivizi care fac filmări de genul acesta, le postează... Oricum, îmi aduc aminte că l-am văzut în mai multe videoclipuri de genul acesta, pe youtube. Vorbea în principal despre toată lumea! E o țară liberă, internetul este liber, fiecare poate să facă aproape tot ce vrea! Știți că e o vorbă, că libertatea dumneata se termină acolo unde începe libertatea mea. Exact și aici este vorba despre același lucru!*

Cristina Șincal: *Domnule Surugiu, oameni mai mult sau mai puțin certați cu legea!*

Iulian Surugiu: *Doamna Cristina, îmi este greu să comentez, că Esca e... am înțeles că a fost trecută și prin cărțile de istorie! E o persoană cunoscută... E o persoană publică.*

Cristina Șincal: *Acum, nu! Nu a vrut ea să fie în cărțile de istorie, bănuiesc!*

Iulian Surugiu: *Bănuiesc că nu și-ar fi dorit lucrul ăsta, pentru că ar fi putut să fie trecută eventual, mai târziu... Până la urmă și prezentatorii așa cum sunteți și dumneavoastră, sunteți până la urmă tot oameni din carne și oase așa cum suntem toți. Fiecare, până la urmă... asta-i viața! Când ești persoană publică, îți asumi. Nu mai faci...*

Cristina Șincal: *Așa este! Haideți, să vedem mai departe pentru că vedem o bătaie.... "*

În legătură cu cele știri prezentată mai sus care se referea la Andreea Esca, membrii Consiliului au constatat că aceasta a fost difuzată fără respectarea regulilor prevăzute la lit. a), b) și c) ale art. 65 din Codul audiovizualului, în sensul că aceasta nu a fost redactată și prezentată cu rigoare și acuratețe, titlul afișat pe ecran nu a reflectat în mod fidel esența faptelor și datelor prezentate; de asemenea, între subiectul tratat și imaginile ce însoțesc comentariul trebuie să existe o conexiune reală, reguli ce nu au fost respectate, în condițiile în care titlul afișat pe ecran o viza pe prezentatoare de știri Andreea Esca cu privire la care s-a indus ideea potrivit căreia ar fi făcut fapte de natură ilegală despre care ar avea informații anumite persoane din lumea interlopă care ar fi demască aceste fapte. Cu toate acestea, conținutul știrii nu avea nicio legătură cu titlul afișat pe ecran, având în vedere că discuțiile din interviul difuzat vizau faptul că aceasta ar fi cumpărat teren în zona respectivă în vederea ridicării unui hotel. Așadar, în comentariile din conținutul știrii nu se făcea referire la nicio acuzație la adresa prezentatoarei Andreea Esca.

- Emisiuni de știri și dezbateri, interval orar 07:00 – 24:00, din 15.08.2020 (sesizările nr. 7706 și 7707 din 17.08.2020)

Conform raportului de monitorizare:

"Constatări

Interval orar 15:00 – 16:00 - Știrile România TV, ora 15:00

Sel 27 (rep 59.13 sel 15-14 – rep 06.18 sel 15-15)

Titluri afișate pe ecran: **IMEDIAT: RESTRICȚIILE LUI ARAFAT, ANULATE DE INSTANȚE; IMEDIAT: MĂSURILE LUI ARAFAT FĂRĂ EFECT, INFECTĂRI-RECORD; IMEDIAT: SCANDAL PE RESTRICȚIILE COVID, DESCINDEREA POLIȚIEI; IMEDIAT: DESTRĂBĂLARE TOTALĂ PE PLAJE, BĂTAIE CU POLIȚIA; IMEDIAT: ATACUL PROTESTATARILOR ÎN FAȚA GUVERNULUI; IMEDIAT: PROTESTATARII ÎI SFIDEAZĂ ȘI ÎI UMILESC PE JANDARMI (...)**

Sel 28 (rep 06.18 – 14.13 sel 15-15) Titlul știrii: **SCANDAL PE RESTRICȚII COVID, DESCINDEREA POLIȚIEI; DESTRĂBĂLARE TOTALĂ PE PLAJE, BĂTAIE CU POLIȚIA**

Prezentatoare: ***Vin imaginile, doamnelor și domnilor... sunt scandaluri pe restricțiile COVID. O să vedeți bătaie, amnintări în plină stradă. Poliția a trebuit să intervină de urgență.***

În regim de **BREAKING NEWS**:

Prezentatoare: ***Vă spunem... sunt imaginile momentului, doamnelor și domnilor, pe care le comentăm aici, la România TV. Bătaie și scandaluri în plină stradă, dar și intervenția de ultimă oră a Poliției. Haideți să le vedem!***

(rep 00.29 sel 28) Pe ecran splitat, au fost difuzate imagini înregistrate din timpul unor intervenții ale Jandarmeriei și Poliției (acțiuni de control ale forțelor de ordine pentru aplicarea prevederilor legale în timpul stării de alertă). Au fost difuzate imagini filmate:

- la unele locații în care se desfășurau petreceri private;

- într-o benzinărie unde un cetățean a fost amendat pentru nepurtarea măștii de protecție; Incidentul s-a petrecut în data de 27.07.2020 <https://www.news.ro/social/politist-prahova-amendat-barbat-purtat-masca-protectie-intr-benzinarie-amenintat-barbatul-amendat-rupt-procesul-verbal-sindicalistii-politie-au-depus-plangere-video-1922403812002020080819448569>)

- alte locuri publice;

- pe carosabil unde o mulțime de oameni protestau; de asemenea, s-au putut vedea niște utilaje agricole; forțele de ordine care apar în imagini poartă uniforme negre (nu sunt lizibile inscripțiile de pe cămașă) și șapcă neagră inscripționată **POLITIA**."

În legătură cu această știre, membrii Consiliului au constatat că informațiile referitoare la o intervenție a Poliției pe carosabil unde o mulțime de oameni protesta (se puteau vedea și niște utilaje agricole pe fundal) a fost difuzată cu încălcarea dispozițiilor art. 65 lit. e) teza 1 care prevede, ca regulă, că, în cazul prezentării de înregistrări provenind din surse externe redacției, trebuie să se precizeze acest lucru pe tot parcursul înregistrării.

Astfel, din dezbateri a reieșit că această filmare, de la un protest dintr-o zonă rurală, în care a intervenit Poliția, filmare în care se pot vedea utilaje agricole folosite de protestatari pentru a bloca un drum, provenea, în realitate, din Republica Moldova, deși telespectatorilor nu li s-a oferit nicio informație cu privire la sursa folosită, creându-se impresia că acest eveniment a avut loc pe teritoriul României; mai mult, având în vedere că, în acest caz, era vorba despre o sursă externă redacției, radiodifuzorul avea obligația să comunice acest lucru pe întreaga perioadă a difuzării înregistrării, situație în care publicul telespectatorului putea beneficia de o informare corectă.

- Consiliul a constatat și încălcarea prevederilor art. 64 alin. (2) din Codul audiovizualului în emisiunea Punctul culminant din 11.08.2020 (sesizarea nr. 7645/12.08.2020), așa cum reiese din raportul de monitorizare:

Constatări:

Postul de televiziune **România TV** a difuzat în datele de **11 și 12.08.2020**, în cadrul emisiunii de dezbatere *Punctul culminant*, moderată de Victor Ciutacu și celei informative *Știrile România TV*, informații cu privire la modul în care se efectuează testele PCR de detectare a virusului SARS-COV-2, în laboratoarele din România.

❖ 11.08.2020-Punctul culminant, interval orar 21:00-22:45

Moderator: Victor Ciutacu

"Titluri referitoare la subiectul reclamat: **REPUTAT MEDIC DE ARMATĂ: DEZVĂLUIRE ȘOCANTĂ DESPRE RAPORTĂRILE FALSE; IMEDIAT: INTERESELE DIN SPATELE RAPORTĂRILOR ALARMISTE; REPUTAT MEDIC MILITAR DEZVĂLUIRE ȘOCANTĂ DESPRE TESTELE FALSE.**

În cadrul emisiunii, invitatul Ionel Sârbu, medic militar a vorbit despre modul în care se efectuează testele de detectare a virusului COVID-19 în laboratoarele din România.

Postul de televiziune România TV a difuzat în datele de 11 și 12.08.2020, în cadrul emisiunii de dezbatere <i>Punctul culminant</i>, moderată de Victor Ciutacu și celei informative <i>Știrile România TV</i>, informații cu privire la modul în care se efectuează testele PCR de detectare a virusului SARS-COV-2 în laboratoarele din România.	
❖ 11.08.2020-Punctul culminant, În cadrul emisiunii, invitatul Ionel Sârbu, medic militar a vorbit despre modul în care se efectuează testele de detectare a virusului COVID-19. Ioan Sârbu: <i>Din nefericire suntem în această</i>	Victor Ciutacu: <i>Asta este știrea serii, deci</i>

<i>situație, aparatele nu sunt omologate, clar. Structura care este responsabilă de asta este RENAR-ul care a refuzat să testeze... A refuzat pentru că erau, din pricina faptului că aparatul dădea erori de +/- 40%.</i> Ioan Sârbu: <i>Nu sunt omologate legal, nu sunt omologate legal. (...)</i> Ioan Sârbu: <i>În primul rând sunt și chestiuni de recoltare, personalul nu l-a trainnuit nimeni cum se spune, cum să facă asta, sunt chestiuni de transport, păi există curierat privat care aduce teste, nu știu, sunt multe firme de curierat care aduc teste din țară, le duc la Institutul Cantacuzino sau pe unde le mai duc...</i> Ioan Sârbu: <i>Sigur că au un regim special, așa ar trebui...</i> Ioan Sârbu: <i>....însă nu se procedează așa, asta pe de o parte, apoi poate să existe de recoltare și de transport. Ajungem la procesare și într-un aparat care face asta, neomologat, cum vă spuneam, gradul de eroare, mi-au spus colegii mei care sunt implicați în asta, este de până la 30-40%. Dumneavoastră vă dați seama?</i> Ioan Sârbu: <i>Aici mai e o chestiune, când se presupune s-au recoltat, se introduc în acele, aparatul are 6 geode, în care se introduc 6 eprubete, atunci când una din probe este pozitivă, aparatul emite, mă rog, semnalizează sonic, beep-uie, că una din testele astea, din probe, este pozitivă.</i> Ioan Sârbu: <i>Pe toți 6. Sigur, dacă ai ghinionul să fii cu o singură probă din acel aparat care procesează analizele asta se întâmplă. Apoi, teoretic ar trebui să ia fiecare probă din cele 6, pe rând, să o proceseze separat și să vadă care dintre ele sau pot fi chiar mai multe în aparat, dar toate 6 e foarte puțin probabil. Ori lucrul acesta este nesperios, nu securizează cetățeanul, iar apoi îl ia, sănătos fiind, acum este clar, legea funcționează, îl duce într-un spital unde se poate contamina aproape sigur, pentru că el intră într-o comunitate contaminată, infectată și atunci, de aci încolo vedem și noi toată tragedia prin care trebuie să treacă poporul român.</i>	<i>aparatele prin care se fac testele românilor și se decide starea de urgență, starea de necesitate...</i> Victor Ciutacu: <i>Nu sunt omologate legal? (își face semnul crucii)</i> Victor Ciutacu: <i>Adică ele nu se transportă într-un regim special, se transportă ca adidașii?</i> Victor Ciutacu: <i>Eu vă întreb ce se întâmplă în realitate.</i> Victor Ciutacu: <i>Incredibil. Cum e cu alea 6 eprubete?</i> Victor Ciutacu: <i>Și ne declară pe toți 6? Dacă una singură și ne declară pe toți 6?</i>
Moderatorul nu a cerut dovezi care să susțină informațiile prezentate de invitat, iar în emisiune nu a intervenit niciun specialist pentru a explica exact	

modul în care se realizează probele.	
--------------------------------------	--

❖ Știrile România TV, 12.08.2020, ora 12:59 În cadrul ediției informative a zilei următoare, a intrat în direct telefonic Constanța Popa, specialist biochimist, pentru a explica modul în care se procesează probele recoltate pentru COVID-19, în laborator. Constanța Popa, chimist în sistemul sanitar: <i>Bună ziua dumneavoastră și telespectatorilor dumneavoastră. Orice analiză este influențată de o mulțime de factori, pe piață sunt în acest moment o mare varietate de echipamente, reactivi, kituri pe care noi îi utilizăm în laboratoare. A generaliza ceea ce a spus domnul, medicul, domnul care a vorbit puțin mai devreme este alarmist și nu achiesez la așa ceva. (...)</i> Constanța Popa, chimist în sistemul sanitar: (...) <i>Dar de la a exista aceste contaminări încrucișate și a spune că toate probele dintr-un echipament în urma unui semnal sonor sunt declarate pozitiv, este o mare distanță. Vreau să îi liniștesc pe telespectatorii dumneavoastră, că nu e deloc așa, deci în laborator aceste teste sunt efectuate de către specialiști, nimeni nu își riscă renumele profesional, chiar locul de muncă, eliberând 6 rezultate că a fost un semnal sonor la un rezultat. Fiecare probă este analizată individual și probele unde există suspiciuni sunt repetate. Sunt specialist exact pe managementul calității rezultatelor analizelor medicale și pot să vă spun că există proceduri în acest moment clare în fiecare laborator în care se lucrează testarea pentru COVID-19 și dacă mai sunt, sunt cazuri izolate când se întâmplă așa ceva.</i>	Prezentatoare: <i>Nu vrea nimeni să generalizeze, nu generalizăm de aceea vorbim despre excepții, pentru că excepțiile sunt periculoase.</i>
--	---

Potrivit art. 64 alin. (2) din Codul audiovizualului, în cazul în care informațiile prezentate se dovedesc a fi eronate în mod semnificativ, furnizorul de servicii media audiovizuale trebuie să aducă rectificările necesare în cel mai scurt timp și în condiții similare de difuzare.

Astfel, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a difuzat în cadrul unei emisiuni din 11.08.2020 o informație referitoare la modul în care se efectuează testele PCR de detectare a virusului SARS-COV-2 în laboratoarele din România, informație prezentată de dr. Ioan Sârbu, medic militar, profesor universitar în cadrul Facultății de Medicină Dentară, care a făcut o serie de afirmații referitoare la contaminarea probelor supuse examinării, fără ca aceste afirmații să fie confirmate/infirmate de un specialist în domeniu.

Ulterior, respectiv a doua zi, în cadrul unei ediții de știri de la ora 12:59, radiodifuzorul a prezentat și punctul de vedere al unui chimist din domeniul sanitar cu privire la această problemă, opinie care a contrazis afirmațiile făcute în ziua anterioară de specialistul stomatolog.

Sub acest aspect, membrii Consiliului au apreciat că, dată fiind importanța subiectului și a impactului unor astfel de afirmații făcute de un medic care nu are specializare în domeniu, afirmații care s-au dovedit vădit eronate, radiodifuzorul avea obligația de a le rectifica în cel mai scurt timp și în condiții similare de difuzare, lucru care nu s-a întâmplat, astfel încât publicul telespectator care a vizionat această emisiune din data de 11.08.2020 a rămas cu informația semnificativ eronată ce i-a fost comunicată.

Membrii Consiliului au considerat că radiodifuzorul avea obligația de a rectifica aceste informații în aceeași emisiune, obligație ce nu a fost respectată de către acesta, fiind încălcate prevederile art. 64 alin. (2) din Codul audiovizualului.

Față de toate aceste aspecte, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus și au votat, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege, sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 5.000 lei.

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. RIDZONE COMPUTERS S.R.L. (licența audiovizuală S-TV 281.6/09.06.2011 și decizia de autorizare nr. 1779.1-5/01.11.2011 pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV) se sancționează cu **amendă de 5.000 lei** pentru încălcarea articolelor 15 alin. (1), 64 alin. (2) și 65 alin. (1) lit. a), b), c) și e) teza 1 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a Curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe postul ROMÂNIA TV, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 5.000 lei postul ROMÂNIA TV, deoarece în mai multe ediții de știri din perioada 01-15 august 2020 a difuzat informații fără respectarea regulilor prevăzute la art. 65 din Codul audiovizualului, în sensul că acestea nu au fost redactate și prezentate cu rigoare și acuratețe, titlurile afișate pe ecran nu au reflectat în mod fidel esența faptelor și datelor

prezentate, iar între subiectul tratat și imaginile ce au însoțit comentariile nu a existat o conexiune reală.

De asemenea, o știre din 15.08.2020 a fost difuzată cu încălcarea art. 65 lit. e) care prevede că, în cazul prezentării de înregistrări provenind din surse externe redacției, trebuie să se precizeze acest lucru pe tot parcursul înregistrării.

Sanțiunea a fost aplicată și pentru nerespectarea art. 64 din Codul audiovizualului la difuzarea emisiunii Punctul culminant din 11.08.2020, în sensul că radiodifuzorul avea obligația de a rectifica în aceeași emisiune informațiile referitoare la modul în care se efectuează testele PCR de detectare a virusului SARS-COV-2, în laboratoarele din România.

Consiliul a constatat și încălcarea art. 15 din Codul audiovizualului în emisiunea Știrile România TV din 02.08.2020, articol potrivit căruia este interzisă difuzarea în intervalul orar 06,00-20,00 de programe audiovizuale de studio sau realizate în direct în care se fumează, se consumă băuturi alcoolice ori se prezintă acte de comportament vulgar, trivial, obscen.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit,
Serviciul juridic,
reglementări și relații europene
Șef serviciu Dumitru Ciobanu